دیاردەی لاوازی باوەڕ

[بە کوردی]

ظاهرة ضعف الإيمان

[باللغة الكوردية]

نوسینی : بەڕێز شێخ موحەممەد ساڵح ئەلمونجد
المؤلف : فضيلة الشيخ محمد صالح المنجد

وەرگێڕانی: پشتیوان سابیر عەزیز
الترجمة: بشتيوان صابر عزيز

پێداچونەوەی: پشتیوان سابیر عەزیز

المراجعة: بشتيوان صابر عزيز

نوسینگەی (ڕەبوەی) هەرەوەزیی بۆ بانگەواز و
وشیارکردنەوەی ڕەوەندەکان لە شاری ڕیاز

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

2008 -1429

islamhouse.com

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

دیاردەی لاوازی باوەڕ

شوێنکاری – هۆیەکانی - چارەسەرکردنی

پێشەکی

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على إمام المتقين محمد وعلى آله وصحبه أجمعين، أما بعد:

دیارەی لاوازی باوەڕ دەگەڕێتەوە بۆ دوورکەوتن لە بەرنامەی خوای پەروەردگار ، پاشان خەڵکی ئارەزوی زۆر دەبێت بۆ ئەو دونیایەی کە تێیدایین هەرچەندە پێغەمبەری خوا r ئاگاداری کردینەوە لێی کە دەفەرموێت:"والله ما الفقر أخشى عليكم ولكن أخشى عليكم الدنيا كما بسطت على من كان قبلكم فتنافسوها كما تنافسوها فتهلككم كما أهلكتهم"أخرجه البخاري ومسلم .

وە بە پێویستی دەزانم کە ئەم بابەتە پێشکەش بە موسڵمانانی ئازیز و خۆشەویست بکەم ، بۆ ئەوەی بزانین شوێنکار و هۆکاری ئەم نەخۆشیە چیە پاشان بزانین چۆن چارەسەر

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

دەکرێت؛ چونکە ئەگەر تەماشای ئەمرۆی خەڵکی بکەین ئـــەم نەخۆشیە بڵاوە لە ناویان، بێ گومان ئەمەش پێچەوانەی بەرنامەی پێشینە (السلف) چونکە ئەوان رەحمەتی خودایان لێ بێت سوور بوون لە سەر زیادکردنی باوەڕیان ، بوو نموونە عومەری کـــوڕی خەتتاب (خوا لێی ڕازیی بێ) بە هاوەڵەکانی دەوت: **" تعـــالوا نزداد إيماناً "** وە موعاز خوا (لێی ڕازی بێ) دەیوت:**" اجلســوا بنا نؤمن ساعة ".** إسناده صحيح : أربع مسائل في الإيمان ، تحقيــق الألباني ص : ٧٢ .

بەریزان: ئەگەر بمانەوێت بە خۆشی لەم ژیانە بژێن و سەرفراز بین لە رۆژی دوایی ئەوە ئەبێت باوەڕی خۆمان پتە و بەهێز بکەین و ئەم نەخۆشیە لە ناو خۆمان نەهێڵین.

خۆشەویستان: ئەم بابەتەی کە ئامادەکراوە بۆ جەنابتان لە ئەسڵدا بە زمانی عەرەبی لە لایەن بەڕێز شێخ (**محمد صالح المنجد)** نوسراوە ، وە خوشکێک بەناوی (شیرین عەبدوڵلا ئەحمەد) خوا پاداشتی خێری بداتەوە هەستاوە بە وەرگێڕانی بۆ سەر زمانی کوردی ، وە لەبەر گرنگی بابەتەکە پێم خۆش بوو جاریکی تر هەستم بە وەرگێڕانی و زیاتر دەسکاری بکەم ، بۆ نموونە هەوڵمدا کە بابەتەکە کورت کەمەوەو، پاشان ئایەتە

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

پیرۆزەکان روونکەمەوە ئەویش بە سوود وەرگرتن لە پوختەی تەفسیری قورئان کە مامۆستا مەلا محمد مەلا ساڵح ئامادەی کردوە .

داواکارم لە خوای گەورە پاداشتی خێری هەموو لایەک بداتەوە و ئیمانمان پتەو بکات و بە بەهەشتی بەرین شادمان کاتەوە.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

شوێنکاری لاوازی باوەڕ

نەخۆشی لاوازی ئیمان چەند ئاسەوار و شوێنکارێکی هەیە، دەبێت مرۆڤی باوەڕدار ئاگای لێبێت، چونکە بوونی ئەو جۆرە شوێنکارانە جێی مەترسیە:

١- کەوتنە ناو تاوان و کردنی ئەو کارانەی کە حەرامن. ئەنجامدانی تاوانی بچوک بە شێوەیکی زۆر ئەبێتە هۆی ئەوەی کە رابێیت لە سەر ئەو کردارانە و شیرین بێت لە دڵدا. وە پێغەمبەری خوا r دەفەرموێت:"إن المؤمن إذا أذنب نكتت في قلبه نكتة سوداء، فإذا تاب ونزع واستغفر صقل قلبه، وإن زاد زادت حتى تعلو قلبه فذلك الران الذي ذكره الله عز وجل: W V U T M L Z Y X المطففين: ١٥.

واتە: هەر ئیماندارێک ئەگەر تاوانێک بکات ئەوە لەسەر دڵی خاڵێکی رەش پەیدا دەبێت، ئەگەر تەوبە بکات و بپارێتەوە لە خودا ئەوە دڵی پاک دەبێتەوە، وە ئگەر تاوان زیاتر بکات دیارە

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

خاڵە ڕەشەکان لەسەر دڵی زیاد دەبیت و دەبێتە هــۆی ژەنــگ بوونی دڵی .

٢- هەست کردن بە دڵ تەنگی و بێ تاقەت بوون و دوور کەوتنەوە لە خودای گەورە،خوای گەورە دەفەرموێت: M g

t s q p o n m l k j i h

u v w x y { | } ~ فَيَخۡرُجُ مِنۡهُ

ٱلۡمَآءُۚ وَإِنَّ مِنۡهَا لَمَا يَهۡبِطُ مِنۡ © ٱللَّهِۗ وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ عَمَّا تَعۡمَلُونَ

﴿٧٤﴾ L البقرة: ٧٤.

واتە: ﴿ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُم مِّن بَعْدِ ذَلِكَ﴾ **لە پاشان دڵتان ڕەق بوو دوای ئەم (هەموو) موعجیزانە** ﴿فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً﴾ **دڵتان وەک بەردە بەڵکو زۆر ڕەقترە** ﴿وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الأَنْهَارُ﴾ **بەڕاستی بەردی واهەیە لەچەند لاوە جۆگە ئاوی لێ هەڵ دەقوڵێ** ﴿وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ﴾ **وەبێگومان هی وایان هەیە کەلەت لەت دەبێ و ئاوی لێ دێتە دەرێ** ﴿وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللّهِ﴾ **وە بەڕاستی هی وایان هەیە لەترسی خوا (لەلوتکەی شاخەکان) بەر ئەبێتەوە** ﴿وَمَا اللّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ **وە خوا بێ ئاگا نییە لەوەی کەدەیکەن.**

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

٣- تەمبەڵی کردن لە بەندایەتی کردندا تا رادەیەکی وا کە واز لە نوێژە سوننەتەکان بهێنێت وەک نوێژی خۆرگیران و مانگ گیران و نوێژی سوننەتەکانی دوای نوێژی (فرض) .

٤- دوور کەوتنەوە لە خوێندنەوەی قورئانی پـیرۆز و نـەمانی کاریگەری ئایەتەکانی قورئان لە سەر دڵدا، بە جۆرێک حەز بـە گوێگرتن دەکات لە قورئان بەڵام نەفس رێگە نادات بخوێنیتەوە، خوای گەورە دەفەرموێـت: M a b c d e f g h L محمد: ٢٤

واتە: ﴿أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ﴾ **ئاخۆ ئەوانە وورد نابنەوە لە قورئان (و تێی ناگەن)؟!** ﴿أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا﴾ **(وا نی یە) بەڵکو دڵیان قفلی لێ دراوە.**

٥- بێ ئاگا بوون لە یادی خوا بەرادەیێک زۆر گران دەبێ لە سەرشانی یادکردنی خوای گەورە ئەمەش سیفەتێکە خوای گەورە دەیداتە پاڵ دوو روەکان M H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z [L النساء: ١٤٢ .

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

واتە: ﴿ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ﴾ **بە ڕاستی دوو ڕووەکان** ﴿يُخَادِعُونَ اللّهَ﴾ **دەیانەوێت خوا بخەڵەتێنن** ﴿وَهُوَ خَادِعُهُمْ﴾ **کەچی خوا خەڵەتێنەری ئەوانە** ﴿وَإِذَا قَامُواْ إِلَى الصَّلاَةِ﴾ **هەر کاتێکیش هەستن بۆ نوێژ** ﴿قَامُواْ كُسَالَى﴾ **بە تەمەڵی و سستی هەڵدەستن** ﴿يُرَآؤُونَ النَّاسَ﴾ **ڕوپامایی بۆ خەڵکی ئەکەن** ﴿وَلاَ يَذْكُرُونَ اللّهَ إِلاَّ قَلِيلاً﴾ **وە یادی خوا ناکەن کەمێك نەبێت.**

وە هەرکەسی پشت هەڵکا لە یادو بەرنامەی خوای گەورە توشی ژیانێکی تاریکی و نارەحەت دەبێت لە دونیاو قیامەت، خوای گورە دەفەرموێت: M وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُۥ مَعِيشَةً ضَنكًا وَنَحْشُرُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ أَعْمَىٰ ﴿١٢٤﴾ L طه: ١٢٤ .

واتە: ﴿وَمَنْ أَعْرَضَ﴾ **وە هەرکەسێ ڕوو وەرگێرێ** ﴿عَنْ ذِكْرِي﴾ **لەڕێبازو یادی من** ﴿فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنكًا﴾ **ئەوە بێگومان ئەو کەسە گوزەرانێکی سەخت و تەنگی دەبێت (لەگۆڕدا)** ﴿وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ **و لەڕۆژی دواییشدا حەشری دەکەین** ﴿أَعْمَى﴾ **بەکوێری.**

٦- تورە نەبوون لە کاتێکدا کە دەست درێژی بکرێتە سەر ئەو سنوورەی کە پەروەدگار دایناوە، چونکە غیرەت لە نـــاو دڵـــدا نامێنێت، وە هەرکەسێکیش غـــیرەتی نـــەبێ ئاینیشـــی نـــابێ، وەهەروەها نە فەرمان بە چاکە دەکرێت وە نەرێگەش لە خراپـــە

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

دەگرێت ، هەموو ئیشەکانی لـــە لای یەکسان بـــووە ، ئـــەم سیفەتانەش پێچەوانەی فەرمودەی پێغەمبەری خودایـــە:"من رأى منكم منكراً فليغيره بيده فإن لم يستطع فبلسانه فإن لم يستطع فبقلبه وذلك أضعف الإيمان" البخاري فتح ١/٥١ .

٧- بە غیلی و حەزنەکردن لەوەی کـــە ئاسـۆی موسـڵمانان دەرکەوێت..

٨- پێچەوانە بوونی کردار لەگەڵ گوفتاردا ئەو کەسەش کە کرداری پێچەوانەی گوفتاری بێت زەم کراو ئەبێت لە لای پەروەردگار و لە ناو خەڵکی دا بێزراو دەبێت، پەروەردگاریش لەم بارەیەوە دەفەرموێ: qp o n m l k M

| { z y x w v u t s r

} L الصف: ٢ – ٣.

واتە: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ **ئەی ئەوانەی کە بڕواتان هێناوە** ﴿لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ **بۆچی ئەوی ئەیڵێن ئەنجامی نادەن ٢)**﴿كَبُرَ مَقْتاً عِندَ اللَّهِ﴾ **زۆر مایەی ڕق و تورەیی یە لای خوا** ﴿أَن تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ **کە قسەیەك بڵێن کردەوەی پێ نەکەن .**

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

٩- هەست کردن بە خۆشـــی کاتێـــک بـــرا موسـڵمانەکان کارەکانیـــان سەرنەگرێـــت و زەرەرو زیـــان بکـــەن یـــاخود موسیبەتێکیان بەسەردا دێت.

١٠- رق لێ بوونەوە لە کاری چاکەو گوێ نەدان بـــە ئیشـــی چاکەی بچووک، بیر لەوە ناکاتەوە کە لەوانەیە کارێکی کـــەم ببێتە هۆی لێخۆشبوونی تاوانی. أبي جري الهجيمي دەفەرموێ : أتيت رسول الله صلى الله عليه وسلم ، فقلت يا رسول الله ؟ إنا قوم من أهـل البادية فعلمنا شيئاً ينفعنا الله تبارك وتعالى بـــه فقـــال:(لا تحقـــرن مـــن المعروف شيئاً ولو أن تفرغ من دلوك في إناء المستقي ، ولو أن تكلـم أخاك ووجهك إليه منبسطاً) مسند أحمـــد ٥/٦٣ وهـــو فـــي السلسـلة الصحيحة ١٣٥٢ .

١١- گرنگی نەدان بە کاروباری موسڵمانان نە بە دوعاکردن، نە بەبەخشینی یارمەتی، نە بەپشت گیری کردن. پێـــغەمبەری خـــوا صلى الله عليه وسلم دەفەرموێ :(إن المؤمن من أهل الإيمان بمنزلـة الرأس من الجسد، يألم المؤمن لأهل الإيمان كما يألم الجســد لمـا فــي الرأس) مسند أحمد ٥/٣٤٠ وهو في السلسلة الصحيحة ١١٣٧ .

١٢- هەست بە لێپرسراوی نەکردن بەرامبەر بە کاری ئـــاینی و هەوڵ نەدان بۆ بڵاوکردنەوەی یارمەتی نەدانی ئەو کەسانەش کە بەو کارە هەڵدەستن.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

١٣- نەمانی بواری برایەتی لە نێوان براکاندا چونکە ئەو تەنهاییەی کە مرۆڤ هەستی پێ دەکات لە ئـــەنجامی زۆری تاوانەوەیـــە، چونکە خوای پەروەردگار خۆشەویستی ئەو کەسەی کە تاوان و هەڵدەکات دەردەهێنێت لە دڵی بەندەکانیدا.

١٤- باوەش کردن بە دونیادا بەرێژە یەکی وا ئەگەر شتێکی لـــە دەست بچێت وەک ماڵ و وەجاخ و پلەو پایـــە هەســـت بـــە ئازارێکی زۆر دەکات .

١٥- مجادەلە کردنی زۆر و بێ سوود. پێغەمبەری خوا صـــلی الله علیە وسلم دەفەرمووێ: (ما ضل قوم بعد هدى كـــانوا عليـــه إلا أتـــوا الجدل) رواه أحمد في المسند ٢٥٢/٥ وهو في صحيح الجامع ٥٦٣٣ .

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

هۆیەکانی لاواز بوونی باوەڕ

لاوازی باوەڕ چەند هۆکارێکی هەیە کە لەگـــەڵ دیاردەکەیـــدا یەک دەگرنەوە وەک کەوتنە ناو تاوان و خۆخەریک کردن بە دنیاوە، لێرەدا هەندێ لەو هۆکارانە دەخەینە روو:

١- دوور کەوتنەوە لە ژینگەیەکی ئیمانی بۆ ماوەیەکی زۆر ئەو کاتە ئەو کەشە ئیمانیە لە دەست دەدات کە هێزی دڵی لێوە وەردەگرت، خوای گەورە دەفەرموێ: M ~ أَلَمۡ يَأۡنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَن تَخۡشَعَ قُلُوبُهُمۡ لِذِكۡرِ ٱللَّهِ © نَزَلَ مِنَ ٱلۡحَقِّ وَلَا يَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِن ´ µ ¶ ¸ فَقَسَتۡ قُلُوبُهُمۡۖ وَكَثِيرٞ مِّنۡهُمۡ فَٰسِقُونَ ١٦ L الحديد: ١٦ .

واتە: ﴿أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ **ئایا وەختی ئەوە نەهاتووە بۆ بڕواداران.** ﴿أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ﴾ **کەدڵیان ملکەچی بێ بۆ ئامۆژگاری خوا.** ﴿وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ﴾ **و ئەو قورئانەی کەناردویەتیە خوارەوە؟** ﴿وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ﴾ **وەك ئەوكەسانە (جوولەكەو گاوور)مەبن.** ﴿أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلُ﴾ **كەلەمەو پێش كتێبی ئاسمانیان پێدرا.** ﴿فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ﴾ **وە ماوەیەكی دووروو درێژیان بەسەردا تێپەڕی.** ﴿فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ **ئەنجا**

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

دڵیان ڕەق بوو. ﴿وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ **وە زۆربەیان یاخی و لەسنووردەچوون.**

وە مرۆڤی باوەڕداریش لە دەروونی خۆیدا کەمە بەڵام زۆرە بۆ دەۆرو بەرو برادەرەکانی.

٢- دوور کەوتنەوە لە پێشەنگی چاکەویست؛ ئەو کەسەی کە لەبەردەستی پیاو چاکێکدا زانستی بە سوود وکردەوەی چاک و هێزی باوەڕ پێکەوە گـــرێ دەدات ئەکـــەر ماوەیـــەک دوور کەوتەوە هەست بە ڕەقی یەک دەکات لە دڵی دا.

٣- وازهێنان و دوور کەوتنەوە لە زانستی شەرعی؛ ئەوەی دڵ و دەروونی ئادەمیزاد ئەژێنێتەوە یەکمجار قورئانی پـــیرۆزە پاشـــان فەرمودەکانی پێغەمبەرە r پاشتریش قسە و گوفتاری زانایان لە ئامۆژگاری و پەیوەندی بەسوود و هەروەها کە ژیانی پێـــغەمبەر r و هاوڵانی دەخوێنێتەوە روو بە رووی دەزگاکـــانی بـــاوەڕ دەبێتەوە.

٤- بوونی مرۆڤ لە ناوەندێکدا کە تاوانی زۆری تیابکرێت یان تەنها باسی دونیای تیا بکرێت وەک کـــۆڕو کۆبوونـــەوەکانی ئەمڕۆ.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

٥- نوقوم بوون لە خۆخەریک کردن بە دونیاوە، کاتێک وای لێ دێت دڵ دەبێت بە بەندەی پارەو پـــوول ، پێـــغەمبەریش **r** دەفەرموێ:"تعس عبد الدينار تعس عبد الدرهـم" رواه البخـــاري

رقم ٢٧٣٠ .

٦- خۆ خەریک کردن بەژن و ماڵ و منداڵەوە؛ خوای گەورە دەفەرموێ: M A B C D E F

G H I J K L الأنفال: ٢٨ .

واتە: ﴿وَاعْلَمُواْ﴾ **وە بزانن** ﴿أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلاَدُكُمْ﴾ **بەڕاستی ماڵ و منداڵتان** ﴿فِتْنَةٌ﴾ **هۆی تاقی کردنەوەی (ئێوەن)** ﴿وَأَنَّ اللّهَ عِندَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ **وە بەڕاستی لای خوا پاداشتی زۆر گەورە هەیە.**

هەروەها دەفەرموێ: M p q r s t u

v w x y z { |

} ~ وَٱلۡحَرۡثِۗ ذَٰلِكَ مَتَٰعُ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَاۖ وَٱللَّهُ

عِندَهُۥ © ٱلۡمَـَٔابِ ﴿١٤﴾ L آل عمران: ١٤ واتە: ئەگەر ئەو خۆخەریک کردنە لە پێش گوێڕایەڵی خواو پێغەمبەر بێت ئەوە بێزراو زەم کراوە بەڵام ئەگەر خۆشەویستی ژن و ماڵ و منداڵ لە ڕووە شەرعیەکە بەوە بێت بە شێوەیەک کەهاوشان بێت

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

لەگەڵ گوێڕایەڵی کردنی فەرمانی خوا ئەوا خاوەنەکەی سوپاسی کراوە، وە هەندێکیش هەن ڕێک کەوتوون لەگەڵ ژن و ماڵ و منداڵەکانیانداو بە گوێڕایەلی فەرمانی خواوە خەریکەن.

٧- هیوا درێژی، لە (أثر) دا هاتوە دەڵێ: چوار کەس هەمیشە ماندوون و چاو بەستراو وە دڵ ڕەقی و هیوا درێژی وە سوور بوون لە سەر کاروباری دونیا، وە خوای پەروەردگار دەفەرمویێت: M أَلَمۡ يَأۡنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَن تَخۡشَعَ قُلُوبُهُمۡ لِذِكۡرِ ٱللَّهِ © نَزَلَ مِنَ ٱلۡحَقِّ وَلَا يَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَٰبَ مِن ´ µ ¶ ¸ فَقَسَتۡ قُلُوبُهُمۡۖ وَكَثِيرٞ مِّنۡهُمۡ فَٰسِقُونَ L الحديد: ١٦ ،

وە هەروەها وتراوە کە ئەو کەسەی کە هیوای کورت بێت خەم و خەفەتیشی کەم دەبێ وە دڵی ڕووناک دەبێ چونکە ئەگەر مردن هاتە پێشەوە لێی هەوڵی گوێڕایەڵی دەدات.

٨- زیادە ڕەوی کردن لە خواردن و خواردنەوە و خەوتن و قسەکردن و تێکەڵاوی کردن دا چونکە خواردنی زۆر دەبێتە هۆی زەین کوێری و ئەمەش ڕێگەی شەیتان خۆش دەکات وەک وتراوە (ئەوەی زۆر بخوات زۆریش دەخواتەوە وە زۆریش دەنوێت وە پاداشتێکی گەورە لە دەست

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

دەدات).هەروەها زیادە ڕەوی کردن لـــە قســـەکردندا دڵ ڕەق دەکات وە زیادە ڕەوی کردن لە تێکەڵ بوونی خەڵکی دا ئەبێتە هۆی ئەوەی کە کەم نەفسی خۆی بپرسێتەوە وە زۆر پێکەنینیش دڵ دەمرێنێ.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

چارەسەرکردنی لاوازی باوەڕ

دڵی مرۆڤی باوەڕدار هەندێ جار هەورێکی رەش لە تـــاوان دایدەپۆشێت بەمەش رووناکی یەکەی ئاشاردێتەوە ئـــەو کاتـــە ئادەمیزاد لە ناو تاریکی و تەنهایدا دەمێنێتەوە وا لە خوارەوە بـــە پشتیوانی خوای گەورە هەندێ لەو هۆکار و فاکتەرەانـــە بـــاس دەکەین کە بە هۆیەوە باوەڕدار ئەتوانێت دەروونی خـــۆی پـــێ ئامادە بکات لەبڕی ئەوەی پشـــت ببەســـتێ بـــە چارەســـەرە دەرەکیەکان بۆ ئەوەی رەقی دڵ لابەرێت و چارەسەری لاوازی باوەڕەکەی پێ بکات لە دوای پشت بەستن بە پەروەردگار.

١- وردبوونەوە لە قورئانی پیرۆز: ئەمەش بە بەبیرکردنـــەوە و وورد بوونەوە دەبێ، ئەمەش چارەسەرێکی زۆر گەورەیە، خوای گەورە دەفـــەرموێ: M t u v w x y z

{ | } ~ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ L الإســـــراء: ٨٢.

واتە:)﴿وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ **وە لەم قورئانەدا دەنێرینە خـــوارەوە** ﴿مَا هُوَ شِفَاء وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾ **ئەوەی کە هۆی شیفاو میهرەبانی**

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

یە بۆبرِوا داران ﴿وَلاَ يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إَلاَّ خَسَاراً﴾ **بەڵام (هاتنی ئـەم قورئانە) بۆستەم کاران هیچ زیادناکات بێجگە لەخەسارەت مەندی.**

٢- گەڕان بە دوای زانستی شەرعی دا ئەمەش هۆکارێکە بە هۆیەوە دەتوانین بگەیت بە ترسان لە خواو زیاد بوونی باوەڕ وەک چۆن پەروەردگار دەفەرموێ: إِنَّمَا يَخۡشَى ٱللَّهَ مِنۡ عِبَادِهِ ٱلۡعُلَمَٰٓؤُاْۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾ فاطر: ٢٨.

واتە: ﴿إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ﴾ **بەڕاستی لەناو بەندەکانی خودا تەنیا زانایان (وەک پێویست) لەخوا دەترسن** ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ﴾ **بێگومان خوا زاڵی لێبوردەیە.**

٣- پڕ کردنەوەی کاتەکان بە کاری چـــاکە و گۆڕانکـــاری کردن لە بەندایەتی کردندا .

٤- ترسان لە عاقیبەت شەڕی، چونکە پاڵ بـــە موســـڵمانەوە دەنێت کە زیاتر گوێڕایەڵ بێت وە تازە کردنەوەی ئیمان لە دڵ و دەروونیدا بەڵام عاقیبەت شەڕی هۆکاری زۆرە لەوانە لاوازی ئیمان و نوقوم بوون لە تاواندا.

٥- زۆر یادی مـــردن کــردن، پێــغەمبەر ﷺ دەفەرموێـــت:"

وأكثروا ذكر هادم اللذات .يعني الموت" رواه الترمذي رقم

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

٢٣٠٧ وهو في صحيح الجامع ١٢١٠ . ، وه چاكترين شـــت كــه

مردنمان یـــاد بهێنێــتەوه ســـەردانى گۆڕســـتانه، پێــغەمبەر r دەفەرموێت:"كنت نهيتكم عن زيارة القبور ألا فزوروها فإنها تذكركم الآخرة" رواه الحاكم ٣٧٦/١ وهو في صحيح الجامع ٤٥٨٤..

٦- بير كردنوه له پلەو پايەكانى رۆژى دوايى ئەمەش له قورئانى پيرۆز و فەرمودەكانى بێغەمبەر r زۆر باس كراوه.

٧- ياد كردنەوەى خواى پەروەردگار چونكه يادكردنەوەى خوا هێمن كەرەوەى دڵەو وه ئەو رۆحى كردەوەى چاكه وه له هەموو شتێك گەورەتره وەك خواى گەورە دەفەرموێ: M

ٱتۡلُ مَآ أُوحِيَ إِلَيۡكَ مِنَ ٱلۡكِتَٰبِ وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَۖ ´ µ ¶ ¸ ٱلۡفَحۡشَآءِ وَٱلۡمُنكَرِۗ وَلَذِكۡرُ ٱللَّهِ أَكۡبَرُۗ وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ مَا تَصۡنَعُونَ ﴿٤٥﴾ L العنكبوت: ٤٥ .

واته: ﴿اتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ **بيخوێنەرەوە ئەو قورئانەى كەسرووش كراوه بۆت** ﴿وَأَقِمِ الصَّلَاةَ﴾ **وه نوێژ بكه** ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ﴾ **بێگومان نوێژ بەرگرى (نوێژگەر) دەكات**

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

لەکاری ناشیرین و ناپەسەند (خراپە) ﴿وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ **وە زیکر و یادی خوا گەورەترە (لەهەموو شتێك)** ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ﴾ **خواش بەهەر کارێك کەدەیکەن دەزانێ.**

تەنها بە یاد کردنەوەی پەروەرگار خوای گەورە رازی دەکات و شەیتان دەردەکات، وە لا بەری خەم و خەفەتە، وە هێنەری رزق و رۆزیە وە هۆیەکە بۆ کردنەوەی دەرگای زانست؟

٨- مناجات کردن لەگەڵ پەروەردگار و خۆ شکاندنەوە لە بەرامبەریدا ، هەر چەندە بەندە زیاتر زەلیلی خۆی و ملکەچ کردنی خۆی دەربڕێت زیاتر لە خواوە نزیک دەبێتەوە لەبەر ئەوە پێغەمبەر دەفەرموێت:" أقرب ما يكون العبد من ربه وهو ساجد فأكثروا الدعاء" رواه مسلم ٤٨٢ . ، هەروەها خۆ بە هەژار زانین لەبەردەم خوادا M u v w x y z | } ~ ٱلۡحَمِيدُ ١٥ L فاطر: ١٥.

واتە: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾ **ئەی خەڵکینە هەر ئێوە هەژاری لای خوان** ﴿وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾ **وە تەنیا خوایە بێ نیازی ستایش کراو.**

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

٩- هیوا کورتی، خوای گەورە دەفەرموێت: M 9 :

H G F E C B A @ ? > = < ;

L N M L K J I یونس: ٤٥ .

واتە : ﴿وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ﴾ وە (بیریان بخەنەوە) ئەو ڕۆژەی کە(خوا) هەموویان کۆ دەکاتەوە ﴿كَأَن لَّمْ يَلْبَثُواْ﴾ دەڵێن لە دنیادا نەماونەتەوە﴿إِلاَّ سَاعَةً﴾ ساتێکی کەم نەبێت ﴿مِّنَ النَّهَارِ﴾ لە ڕۆژ ﴿يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ﴾ خۆیان بەیەکتر دەناسێنن ﴿قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ﴾ بەڕاستی زەرەرمەند بوون ئەوانەی ﴿كَذَّبُواْ بِلِقَاء اللّهِ﴾ کە بڕوایان نەهێنا بە (زیندووبونەوەو) دیداری خوا ﴿وَمَا كَانُواْ مُهْتَدِينَ﴾ وەئەوانە ڕێنموون وەرگرنەبوون.

١٠- بە گەورە ڕاگرتنی سنوورەکانی پەروەردگار: خوای گەورە دەفەرموێت: M 8 9 : ; < = >

? @ A L الحج: ٣٢.

واتە: ﴿ذَلِكَ﴾ ئەمە (کە باسکرا نموونەی هاوبەش دانان بوو بۆ خوا) ﴿وَمَن يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ﴾ وە هەر کەس دروشمەکانی (ئایینی) خوا بەگەورە ڕاگرێ ﴿فَإِنَّهَا﴾ جا بەڕاستی ئەو کارە ﴿مِن تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾ لە خوا ترسی دڵەکانیانەوەیە (تەقواکارن).

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

١١- خۆشەویستی باوەڕداران و وە دوورکەوتنەوە لە بێ باوەڕان چونکە ئەگەر دەروون پەیوەست بوو بە دووژمنانی خواوە لاواز دەبێت و مانای بیر و باوەڕ ئەتوێتەوە و ئەگەر خۆشەویستی تەنها بۆ خوا بوو وە دوژمنایەتیش تەنها بۆ دوژمنانی خوا بێت ئیمان ئەژێنێتەوە.

١٢- لێ پرسینەوە لە دەروون، خوای گەورە دەفەرموێ:M

l6 5 4 3 2 1 0 / . -

. ١٨ :الحشر L @ ? > = < ; :9 8

واتە: **﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ﴾ ئەی ئەوانەی کە باوەڕتان هێناوە لەخوا بترسن ﴿وَلْتَنظُرْ نَفْسٌ﴾ وە هەموو کەسێك با سەرنج بدات ﴿مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ﴾ (بزانی) چی پێش خۆی ناردوە بۆ پاشەڕۆژی ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وە لەخوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ بەڕاستی خوا شارەزایە بەوەی کە دەیکەن.**

١٣- بچووک کردنەوەی دونیا هەتاوای لێ دێت پەیوەست بوون بە دونیاوە لا دەچێت لە دڵی بەندەدا .

١٤- سادە و ساکاری **(التواضع)**: ئەم سیفەتە لە ڕەوشتی مرۆڤدا دەورێکی زۆر گەورەی هەیە لە تازەکردنەوەی ئیمان دا.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

١٥- کرداری دڵەکان وەک خۆشەویستی خواو ترسان لێی وەپاڕانەوە لێی وە گومانی باش بردن پێی وە پشت بەستن پێی وە رازی بوون بەو قەزاو قەدەرانەی کە دێتە رێـــگەوە، ســـوپاس کردنی وە راست گۆیی لگەڵدا و دڵنیا بوون پێی وە بـــاوەڕبوون پێی.

١٦- پاڕانەوە لە خوای پەروەردگار ئەمەش بـــە هێـــزترین هۆکارە کە بەندە دەتوانێت بیکات.

١٧- کارلێک کردن لەگەڵ بەڵگە گەردوونیەکان.

کۆتایی

ئەوەی لە پێشەوە باسمان کرد چەند ووشەیەکی کورت بوو، چەند تیشکێکی شاراوە بوو، مەبەست لە دەربڕینیان بـــانگ کـــردنی دەروونی خۆم و برا موسڵمانەکانم بـــوو بـــۆ تازەکردنـــەوەی باوەڕەکانمان لە دڵەکانماندا.داوا کارم لە خوای گـــەورە لێـــمان وەرگرێت و لە تاوانەکانمان خۆش بێت.

وصلى الله وسلم على حبيبنا ونبينا محمد وعلى آله وصحبه وسلم .

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

سەرچاوەکان:

١- پوختەی تەفسیری قورئان، ئامادەکردنی مەلا محمد مەلا سالح، چاپی سییەم،نەشری ئیحسان.

٢- دیاردەی لاوازی باوەڕ، وەرگێڕانی: شیرین عبدالله احمد.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com